

הפקר בית דין הפקר: החכמים יכולים להפקיע את הרכוש של אדם פרטי.

1. כל אחד יכול לזכות בו.

2. עומד לרשות הציבור.

3. מעבירים מאדם אחד לשני.

זו תקנת מסגרת שאומרת שחכמים יכולים לעצב הלכה חדשה שבאה כדי להשליט את מרותם על העם. בשיטת משפט מפותחת אין דבר כזה מנהג ללא תקנה או חוק אבל במפשט הקדום העניין כן קיים.

מקור 3- עושים מה שנהוג באותו מקום. לא ברור מה היקף ההלכה ואם ניתן להתנות עליה או שלא.

מקור 5- כשסיים לבצור מותר לאכול וכן בזמן שהוא אוסף את הענבים שעל הקרקע כדי לקחת אותם ליקב אבל אם הוא רק רוצה להשקות או לעדות את האדמה אסור לו לאכול. גם אדם ששומר על הפרדס בעקרון אסור לו לאכול אבל החכמים אומרים שיש מנהג שגובר על ההלכה שמותר לו לאכול.

כאשר משחררים עבד עברי לא משחררים אותו עני, נותנים לו מענק, ממה שהוא עזר לאדון שלו.

7- ספר החינוך, למרות שאין ציווי, יש מנהג לתת פיצוי לעובד שסיים את עבודתו.

תקנה- חיקוק מפורש שנחקק.

מנהג- לא הוכרז כמחייב אבל הוא נהוג בעם ולכן הוא מחייב.

תקדים זה רק מה שהחכמים רוצים בו.

שיטת המשפט העברי לא עולה בקנה אחד עם השיטה הישראלית שכן במשפט העברי אם הדיין מת ולא היה מי שיתן תשובה על פסק הדין יכלו לבטל אותו ולפסוק הלכה חדשה.